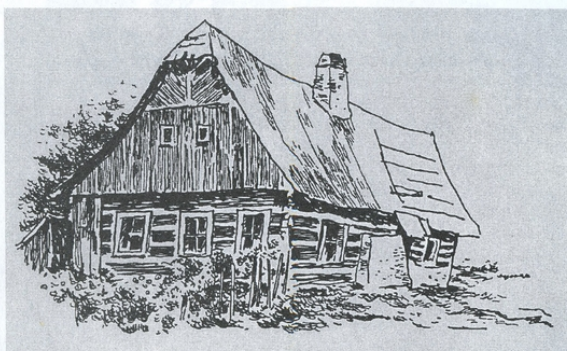

muzeum jura
INZERCE

KOUPÍM

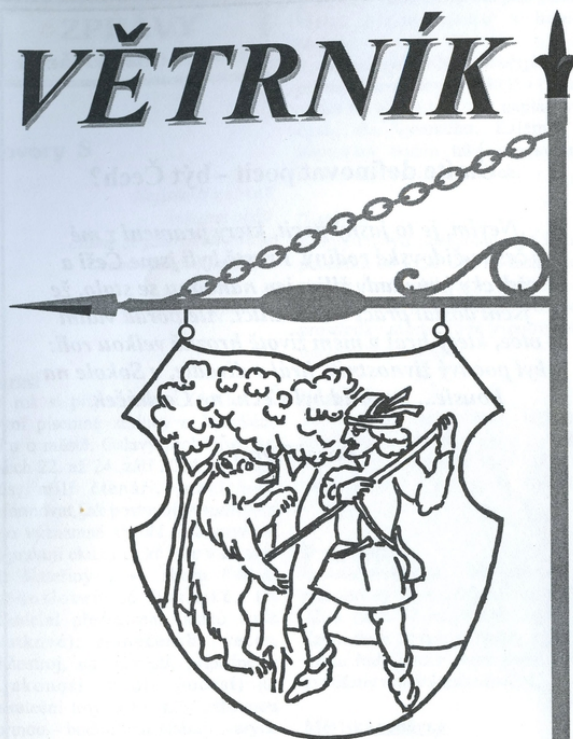

*roubenou nebo poloroubenou
chalupu,
i ve špatném stavu*

*Prosím nabídněte na tel.: 326 906 176
737 827 617*

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník 9-10/2003 vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 450 ks, cena 10,-Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3. v měsíci na MěÚ ve Vysokém n. J. PSČ 512 11. Redakce-Muzeum-tel.:481 593 118
V roce 2003 vytiskl R. Friede, tiskárna merkantilu Roprachtice - tel/fax 481 593 163

VĚTRNÍK

Září - říjen 2003

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

Umíte definovat pocit - být Čech?

Nevím, je to jasný pocit, který pramení z mé česko-židovské rodiny. Prostě byli jsme Češi a vždycky jsme tady žili a jen náhodou se stalo, že jsem dostal práci v zahraničí. Ale pořád vidím otce, který hrál v mém životě hrozně velkou roli: byl poctivý živnostník, hrál v divadle, v Sokole na housle... a pořád byl Čech, ne Čecháček.

Pavel Tigrid

ZPRÁVY z městského úřadu

Hovory S

*Nejsme-li v životě
schopni obětí
cítíme se jako oběti života
nebo všehoschopných.*

Alois Volkman

Výročí

Za rok si připomeneme 650 let od první písemné zmínky o Vysokém jako o městě. Oslavy proběhnou ve dnech 22. až 24. září 2004. Budeme vás, milí čtenáři, pravidelně informovat, jak postupují přípravy na toto významné výročí. Rámcově se připravují ekumenické mše v kostele sv. Kateřiny i ve sboru Církve československé husitské, tři divadelní představení (jedno bude loutkové), společenský večer, ohňostroj, na náměstí, případně v Krakonoši (podle počasí) se uskuteční trhy, a to spíše zábavnou formou - budou tam ukázky starých řemesel, ochutnávky stylových jídel a nápojů atd. Přípravuje se i veřejné zasedání MZ. Program se bude teprve definitivně upravovat. Dokončuje se sborník k výročí, pamětní medaile (prof. SUPŠS Jan Hásek), znak a prapor jsou už také dokončeny. Logo, kterým budou opatřeny některé

předměty, navrhl a vyhrál pan Tomáš Matěj, bývalý kuchař v hotelu Morava.

S ročním předstihem uveřejňujeme přesné datum, aby si přátelé i rodáci města mohli na tyto dny naplánovat cestu do Vysokého. Zájemci o ubytování budou také uspokojeni. Podrobněji v příštích číslech.

Nístějka

Zastupitelstvo neodsouhlasilo koupi pozemků od Lesů ČR, na nichž jsou zbytky hradu Nístějky, protože do této zříceniny nehodlá investovat prostředky města, které je potřeba na údržbu škol, cest atd.

Komunikace

Téměř dokončen je okruh Tyršovy a Ještědské ulice, pracuje se na části místních komunikací ve Tříči a ve Sklenářicích. Hotová je komunikace k DPD.

Jízdní řády

Občané mohou na MěÚ odevzdávat připomínky na autobusové spoje, od 22. 9. do 2. 10. se projednávají nové jízdní řády. Stávající změny i platné jízdní řády budou ještě tento měsíc vyvěšeny v altánku na náměstí.

Městská vodárna

Opravuje se, protože velké plochy zdíva byly povětrnostními změnami odpařeny, porušeny a odpadly. Zdi musí dostat novou omítku. Práce se už provádějí.

Komunální odpad

Od srpna se komunální odpad místo

středy odváží každý čtvrtek.

*Z rozhovoru se starostou města
zpracovala Ludmila Hnyková*

Zůstaňme u vody a její současné situace, kterou vysvětluje Ing. Pavel Štěpánek, tajemník MěÚ.

Voda

Toto slůvko nabývá v posledním období stále více na významu. Jednou je vody přehršel, jindy je třeba vyzvat všechny svaté, aby z těch černot, které táhnou od Ještědu přes "Barejták", spadla alespoň nějaká kapka. Na horách se oba extrémy pochopitelně neprojevují v takové míře jako v nížinách, ale pozor. Že by nás zaplavila Jizera nebo Vošmenda, snad nehrozí, ale sucho a velké sucho pod Bílou skálou a ve Mlejnkách (Farské mlýny) je realita, která vzbuzuje obavy. Město Vysoké nad Jizerou zásobuje veřejný vodovod ze dvou zdrojů, z gravitačního vodovodu Rejdice a čerpáním z Farského potoka v prostoru nad koupalištěm ve Mlejnkách. Tyto zdroje zásobují Vysoké nad Jizerou, Starou Ves a v případě potřeby mohou "Rejdice" podpořit Sklenářice, které mají vlastní zdroj. Třič má vlastní zdroj veřejného vodovodu, prozatím bez propojení na vysokou soustavu. Za normálních klimatických a odběrových podmínek jsou Sklenářice a Třič soběstačné, do Vysokého nateče za 24 hodin cca 300

m3 vody z Rejdice, čerpací stanice ve Mlejnkách je v klidu, vodojem nad Staré Vsi a vodárna ve Vysokém nad Jizerou jsou plné, na Rejdiciích teče voda přepadem, vodojem Rovně s 300 m3 a zdroj Farský potok s úpravnou také s kapacitou 300 m3 jsou jako záloha. To vše pochopitelně za předpokladu bezporuchového režimu.

Jaká je nynější situace, tj. koncem srpna 2003? Vážná porucha na vodovodním řádu s výpadkem dodávky vody delším než 4 hodiny nebyla od "suchých Vánoc" ani jedna, drobné poruchy na přípojkách byly neprodleně opraveny, krátkodobé výpadky v zásobování byly nutné při instalaci sekčních šoupát do systému sítě a byly předem ohlášeny. Zdroje pro vysoký vodovod dodávají vše, co vyprodukují, do přivaděčů. Na Rejdiciích žádný přepad, voda natéká do potrubí volnou hladinou. Z Rejdice je nutné cca dvakrát týdně dotovat vodojem ve Sklenářicích. Z Farského potoka jde veškerá voda do studní a čerpadlem na úpravnu ve Vysokém. Pod čerpačkou jako by Farský potok netekl. Denně se však vyčerpá pouze cca 100 m3. Situace není dobrá. Stále platí zákaz kosení trávníků, zalévání zahrádek, mytí aut atd. Jak je zákaz akceptován občany, ponechám bez komentáře. Prázdniny skončily, vedra povolila, snížil se odběr. Zemědělci doposud drží s velkým vypětím dobytek na pastvě a tam vodu dovážejí do mobilních napáječek z vlastních zdrojů. Stále neprší. Srážkový deficit narůstá. Voda zatím teče. Zatím.

Panika v městě

Dne 6. 8. 2003 cca v 10. 20 hod. oznámila telefonicky Krajská hygienická stanice (KHS) Libereckého kraje, územní pracoviště Semily, na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou, že při kontrole jakosti vody (odběr vzorků 28. 7. 2003) byla zjištěna mikrobiologická závadnost pitné vody ve Vysokém nad Jizerou (enterokoky 37 KTJ/100 ml, Escherichia coli 22 KTJ/100 ml). Byl vydán zákaz používat tuto vodu jako pitnou do doby odstranění závady.

Zaměstnanci města neprodleně začali realizovat opatření, která měla vést k nápravě stavu. Do 12.00 bylo provedeno přechlorování všech akumulačních vodojemů, automatické chlorování bylo nastaveno na vyšší dávkování, na zdroji Rejdice bylo instalováno provizorní chlorování. Vše mělo směřovat k navýšení volného chloru v síti. Souběžně se rozjela i informační kampaň. Vzhledem k tomu, že neexistuje místní rozhlas, byly informace sdělovány možná trochu kostrbatě, ale vzhledem k tomu, jaká vypukla zbytečná panika, bylo informování účelné. V odpoledních hodinách, kdy byla soustava již "vychlorovaná", pomohl v informování občanů pan Vaverka se svým mobilním prostředkem. Byla objednána laboratoř na neprodlené vyhotovení kontrolních rozborů. Vzorky byly odebrány dne 7. 8. 2003. V pitné vodě byly zaznamenány takové hodnoty volného chloru, které vylučovaly trvání mikrobiální závadnosti. Nezávadnost vody však

bylo nutné potvrdit mikrobiologickým rozbořem. Tento rozbor je časově náročný, test trvá cca 72 hodin. Dne 11. 8. 2003 nám KHS sdělila, že kontrolní rozbor dopadly dobře, zákaz používání vody z veřejného vodovodu ve Vysokém nad Jizerou jako pitné vody je odvolán. Konec příběhu.

Žádné zatajování nepříjemných skutečností ze strany vedení města, žádný mor ani cholera ve vodě. Nejlepší informátoři, chodníkoví zpravodajové a pivní radiiklové mají po senzaci. Dokdy?

Ing. Pavel Štěpánek, tajemník MěÚ

Poděkování

Na napsání těchto řádků jsem čekala rok. Přesně před rokem nám totiž starosta pan Jindřich Matura slíbil, že udělá všechno pro to, aby i naše prašná a věčně rozkopaná ulice konečně dostala asfaltový povrch.

Rok uplynul a já jsem ráda, že pan starosta mluvil pravdu - opravdu chodíme po asfaltu.

Děkuji tedy (myslím, že i jménem ostatních uživatelů silnice) panu starostovi i MěÚ za to, že i my už chodíme bezpečně do práce.

Pavla Prokopová

Oznámení o prodeji

Město Vysoké nad Jizerou prodá ze svého majetku objekt čp. 55 ve Vysokém nad Jizerou. Tento objekt se nachází v prostoru náměstí; v přízemí

jsou nebytové prostory vhodné k podnikání, v 1. patře obsazený nájemní byt 1+4. Vyvolávací cena je 2.500 000 Kč. Písemné přihlášky se přijímají na MěÚ (Lyžařská 306, 512 11 Vysoké nad Jizerou) do konce října. Bližší informace na telefonních číslech 481 593 902, 481 593 903 nebo 724 180 027.

Upozornění!

Všechny pouliční "zaručené" zprávy o koupi pozemků holandskou firmou jsou dosud neopodstatněné. Vše je v jednání, které zdaleka není skončeno. O výsledcích tohoto jednání, ať pozitivních nebo negativních, vás budeme postupně a včas informovat.

*_*_*

*Existují dva hlavní lidské hříchy,
od nichž se odvozují všechny
ostatní:
netrpělivost a lhostejnost.
Pro netrpělivost byli lidé vyhnáni z
ráje, pro lhostejnost se do něho
nevrátí.*

Franz Kafka

*_*_*

NEMOCNICE

Zprávy z nemocnice

Prázdninové měsíce jsou jistě zaslouženou dobou, kdy lidé odpočívají a nabírají síly do práce v

dalším roce. V nemocnici to tak docela neplatí. Vzhledem k tomu, že i my v nemocnici se střídáme na dovolených, je nás na práci podstatně méně než běžně v roce. Ano, můžeme si naplánovat méně operačních výkonů, vyděláme tak pro stejný počet lidí a potřebu ústavu méně peněz, ale - kromě plánovaných pacientů a běžných úrazů v létě přibudou dovolenkové úrazy (řezal jsem dřevo na zimu, slavili jsme a upadl jsem do skla, popálení od táboráku, pád na kolečkových bruslích, na kole, pád na skále, úrazy v noci, kdy rozjařené společnosti se radují z dovolené...). Ne, v nemocnici o dovolených klidněji není, spíše naopak.

Mezinárodní sympozia

V měsíci srpnu se MUDr. Schmoranzová a MUDr. Fialová zúčastnily mezinárodního sympozia v oboru plastická a rekonstruktivní chirurgie v Sydney, v Austrálii. Jedná se o akci, která se koná jednou za čtyři roky, a je to výměna zkušeností plastiků z celého světa. Jednání probíhají současně v šesti sálech, k tomu workshopy, výstavy, setkání, konzultace. Byly to nesmírně vyčerpávající dny, které ale na mnoho let významně obohatí naši práci. Navázaly jsme spoustu užitečných kontaktů a přivezly náměty na další rozvoj.

*_*_*

V září proběhlo v nemocnici ve Vysokém významné sympozium. Naše pozvání přijal jeden z nejslavnějších chirurgů ruky na světě

profesor Stanley a fyzioterapeutka Linda Gwillimová, předsedkyně Evropské společnosti fyzioterapeutů ruky po několik volebních období. Týden přednášeli v nemocnici pro nás a pro námi pozvané lékaře z celé republiky o novinkách v oboru a o problémech, které nás všechny zajímají - poranění ruky, revmatická ruka a další. Dosah této návštěvy si ani neumíme představit. Děkuji z tohoto místa všem kolegům, všem zaměstnancům, za perfektní práci během vypjatých dnů sympozia.

Víte, že...

v chodbě a čekárně nemocnice je instalována výstava mapující jeden den nemocnice ve fotografiích PhDr. Knotka? Komu utekla výstava v muzeu, má možnost prohlédnout si překrásné fotografie přímo v nemocnici.

MUDr. Alena Schmoranzová,
primářka

Občanská sdružení

Vysoké poklady

Již v květnovém čísle Větrníku jsme informovali občany o záměru vybudovat v parku na neudržované skalce "Krkonošovu zahrádku". Záměr byl schválen zastupiteli města i Městským úřadem v Semilech, protože park je chráněný krajinný prvek. Zahrádka bude jednak na skalce - pro rostliny ve stínu -, jednak na loučce vedle urnového háje, kde

budou květiny, které potřebují slunce. Budou to výhradně rostliny, které jsou typické pro Krkonoše. Pomoc přislíbili i pracovníci Krkonošského národního parku. Hlavní starost však bude spočívat na paní učitelce Jaroslavě Haklové, která slíbila, že společně s žáky školy bude o zahrádku pečovat.

Ivo Vodseďálek, předseda sdružení

Případ zvaný Nistějka

Nejvíce pozornosti z hradů v horní části Pojizeří v poslední době poutá bezesporu hrad Nistějka u Vysokého nad Jizerou. Čtenáře Větrníku bude jistě zajímat, jak se odvíjejí novodobé osudy této nešťastné zříceniny. Nelze vyloučit, že po knižním zpracování těchto osudů v kontextu celé historie hradu by mohl na téma Nistějka vzniknout v budoucnosti i vděčný televizní seriál.

Z rozhodnutí Krajského úřadu v Liberci měl státní podnik Lesy České republiky do konce letošního června opravit rozpadající se hradní věž. Proti tomuto nařízení nebylo odvolání, Lesům hrozila při neuposlechnutí pokuta až jeden milion korun. Konečný souhlas Lesů padl, až když měl být na Nově odvyslán příspěvek natočený přímo na hradě Nistějce. Lesy se konečně podvolily. Přesto nikoho nepřekvapilo, že do 30. června 2003 se na zřícenině nic nezměnilo.

Na začátku července začaly Lesy ČR jednat svým způsobem, vše ve věci odkladu možné pokuty. Lesy v

případě prodeje hradu uznávají své vlastnické právo, a hrad byl proto nabídnut k odprodeji městu Vysokému nad Jizerou. Vše se dostalo do rukou městského zastupitelstva, které většinou hlasů rozhodlo o tom, že město o koupi hradu nemá zájem a o hrad nestojí. Členové sdružení Nístějka, uvažující si hrad pronajmout, se snažili o změnu tohoto rozhodnutí. Ivo Vodsedálek, člen sdružení Nístějka a předseda Vysokých pokladů, přišel s novým návrhem, a to aby hrad zakoupilo sdružení Nístějka. Na první pohled skvělý nápad se však při hlubším rozboru ukázal nakonec značně problematický. Vše měla definitivně rozhodnout členská schůze sdružení dne 10. srpna 2003. Z třiatvaceti členů sdružení se dostavilo pouze devět, tedy ne nadpoloviční většina. Při hlasování byl pan Vodsedálek a tři novější členové pro přijetí návrhu, pět členů - mezi nimi i členové výboru -, se vzdalo hlasování. Vznikl spor ohledně platnosti hlasování. Zcela jisté ovšem je, že sdružení není schopné plnit povinnosti majitele. Pokud by město pro sdružení hrad zakoupilo ze svých financí, není vyloučeno, že by se sdružení mohlo o d c h o d e m p ř í p a d n ý c h nesouhlasících členů a rozpadem výboru dostat do krize, nebo dokonce také celé rozpadnout. Smyslem sdružení bylo a je na prvním místě zachránit rozpadající se věž a případně si hrad od majitele pronajmout. Souběžně s těmito problémy se již od

loňského roku rýsoval jiný závažný úkol, a to stále neopravovanou věž zajistit před povětrnostními vlivy provizorním zastřešením. Projekt vypracoval architekt pan Jiří Starý z Hradce Králové. Přípravy této akce nebyly přerušeny, protože oprava věže Lesy byla nejistá. Toto střešní zajištění bylo stanoveno na počátek měsíce září. Zde se ovšem hlavním problémem stala skutečnost, že akce sdružení musí proběhnout jediné pod hlavičkou majitele hradu, případně - podle paragrafu 94 stavebního zákona - pod majitelem katastrálního území, kterým je město Vysoké nad Jizerou. S tím ovšem vedení města nesouhlasilo. Teprve nyní bylo sdružení obeznámeno s tím, že vlastními silami nesmí zajištění uskutečnit. Všechna aktivita a vynaložené úsilí členů je mařeno buď nezájmem, neprofesionalitou, nebo přímo nečistými úmysly lidí, kteří místo pomoci hledají důvody, jak všemu pouze bránit.

Zdeněk Fišera, Jilemnice

..*

*Dej mi trpělivost, abych přijímal věci,
které nemohu změnit. Dej mi odvalu,
abych změnil, co změnit mohu. Dej mi moudrost, abych odlišil jedno od druhého.*

Friedrich Christoph Oetinger

..*

Ze života církvi

Svatosti 2. část - Biřmování

Biřmování společně s křtem a eucharistií patří mezi tzv. iniciační svátosti. Jsou to svátosti, které uvádějí křesťana do života církve. Rozhodnutím přijmout tuto svátost dává kandidát (biřmovanec) najevo potvrzení křtu a posílení víry. Biblický podklad můžeme nalézt ve Skutcích 8, 14-17, kde se dočteme o mladé církvi v Samarii, která sice přijala Boží slovo a křest, ale dosud nepřijala Ducha svatého. Proto se tam vydali apoštolové Petr a Jan, vložili na Samarské ruce a dostalo se jim obdarování Duchem svatým. V křesťanské tradici se mluví o sedmeru darů: o Duchu moudrosti, rozumu, rady, poznání, síly, zbožnosti a Boží bázně. Do tohoto místa se shodují všechny křesťanské proudy - latinský, východní a protestantský. V církevních dějinách však došlo k odlišným vývojem uvnitř jednotlivých denominací, což mělo za následek mj. nejednotu svátostné praxe.

V latinské církvi vysluhuje svátosti biřmování biskup, který nad kandidáty pozvedne ruce a prosí za příchod Ducha svatého (epikleze), poté svěceným olejem (křížmo) udělá kandidátům na čele kříž se slovy: "Přijmi pečeť darů Ducha svatého". Olej má svou symboliku. Kristus (řec. christós) znamená pomazaný. Ve

Starém zákoně izraelští králové nebyli korunováni, ale pomazáni olejem, aby na nich spočíval Duch boží. Kristus není Ježíšovo příjmení, jak by se mohlo zdát, nýbrž mesiášský titul. Pomazáním křížem se biřmovanec stává Kristovým věrným. Zatímco na Západě uběhne mezi křtem a biřmováním různě dlouhá doba, ve východních církvích zpravidla biřmování následovalo ihned po křtu, proto je vysluhoval kněz, který po vyřčené epiklezi pomazal vonným olejem čelo, oči, nos, uši, ústa, hrud, ruce a nohy. Pak následovalo vysluhování eucharistie. Na Východě byla dodržena kontinuita všech tří iniciačních svátostí, která se v západních církvích zřídka podává. V ČČSH ze svátostné praxe vymizel olej. Biskup vloží ruce na hlavu kandidáta a vyprošuje si pro něj dary Ducha svatého. V církvích vycházejících z protestantské tradice není biřmování zahrnuto mezi svátosti a navíc se nenazývá biřmování, ale konfirmace. Shromážděný sbor se při konfirmačním obřadu modlí za sestoupení Ducha svatého na sestry a bratry, kteří se rozhodli stvrdit a zároveň posílit své odhodlání následovat Krista

K přijetí svátosti biřmování se požaduje věk, ve kterém je člověk schopen kriticky používat svůj rozum. To proto, aby si byl plně vědom významu a dosahu svého rozhodnutí. Zatímco při křtu za něj rozhodli rodiče už v kojeneckém věku (pokud se nejedná o konvertitu), pak při biřmování bere plně vážnost

svátosti a všeho z ní vyplývající biřmovanec. V ČČSH se biřmuje většinou mládež ve věku 12 až 14 let. Biřmování je synonymem duchovního dospívání, které je rozdílné od biologického věku. Biřmuje se pubescent na prahu života, ale i zralá osoba, která pod dojmem neveselých životních zkušeností touží po zakotvení v Ježíši.

Jaroslav Křivánek

Přivítání na novém působišti

Dne 25. 9. 2003 jsme na římskokatolické vysoké faře oficiálně přivítali nového kněze administrátora P. Pavla Ajchlera. Narodil se 26. září 1957 v Turnově. Po vysvěcení letos v červnu se stal duchovním správcem vysoké farnosti. Má bohaté zkušenosti s prací s dětmi a mládeží, je dobrým kytaristou a varhaníkem a má příjemný tenor. Přejeme jemu i sobě, aby byl ve vysoké farnosti spokojený, aby byl úspěšný ve své duchovní práci a zůstal zde dlouho. Zároveň jsme se ten den rozloučili s P. Jaroslavem Gajdošíkem, duchovním správcem semilským, který se delší čas o nás pečlivě staral. Děkujeme mu za tu péči a přejeme hodně zdraví!

Vysočtí farníci

*_*_*
Tak, jak myslíš,
taková bude tvá žena.
Rámakršna
*_*_*

Zprávy z muzea

Pozvánka na výstavu

výstavní místnost:

Dr. František Ladislav Rieger - 100. výročí úmrtí (prodlouženo)
V čem se kdysi chodilo na Vysocku... (prodlouženo)
Drobné kresby Věry Zbrojové z Prahy - malá výstavka kreseb ze skicáku naší návštěvnice

galerie:

Barevný experiment akademického malíře Mirka Kaufmana (obrazy) - do konce září

připravujeme:

výstavní místnost: snowboardy Lukáše Schrödera (listopad-prosinec), vánoční výstava (prosinec-leden)

galerie: fotografie Davida Schmoranze (prosinec-leden)

Návštěvnost v prázdninových měsících

červenec: 990 osob
srpen: 831 osob

Úpravy stálé expozice

Došlo k dalším změnám v divadelní expozici. Na jejím jevišti jsou kostýmy a rekvizity ze dvou slavných divadelních her vysokých ochotníků - Cesty kolem světa za 80 dní a Nové komedie o Libuši... z inscenace z roku 1986. Autory návrhu a realizace jsou Lenka Richterová, Jan Hejral ml. A Josef Hejral st., vystavované předměty dlouhodobě zapůjčil DS Krakonoš.

Mimořádná akvizice

Snad nejvýznamnější přírůstek, který muzeum získalo v posledních letech, pochází z pozůstalosti P. Josefa Voborníka (1876-1955). Jedná se o svazček výpisků k vysokým dějinám a rukopisy obou dílů jeho Paměti Vysokého. P. Josef Voborník sloužil mj. jako kaplan ve Vysokém nad Jizerou a zabýval se také historií města. Materiály, které byly objeveny až mnoho let po kněžově smrti, předali příbuzní z Vlastibořic podle jeho přání vysokému muzeu.

vav+al

130. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů

V sobotu 16. srpna 2003 se konala výroční oslava 130 let od založení Sboru dobrovolných hasičů (SDH) ve Vysokém nad Jizerou. Tato oslava se připravovala již od zimy (např. se zamlouval termín půjčení staré hasičské techniky).

Muži již od 6 hodin ráno připravovali

na fotbalovém hřišti, jež k tomuto účelu zapůjčila TJ Vysoké nad Jizerou, takové hasičské muzeum pod širým nebem. Navezli starou techniku z různé doby, která je i po letech stále schopna provozu. Stavěli lavice a stoly, stánky, které zásobovali občerstvením (pivo, limo, pekly se sejkory přímo před zraky návštěvníků). Den předem byly postaveny dva vojenské stany, kde bylo možno se schovat před nepřízní počasí. Z lešení bylo smontováno pódium, byl postaven taneční parket a dětské houpačky pro potěšení nejmenších návštěvníků. Ženy, ale i někteří "náctiletí" hoši ručně škrabali brambory, cibuli a česnek na sejkory. Když před 13. hodinou bylo již vše připraveno, včetně zdravotnického dozoru v osobě paní Mejsnarové a slečny Seidlové, začal slavnostní nástup před "hasičárnou". Za doprovodu dechové kapely pana Ulricha z Jablonce nad Jizerou a pod praporem SDH, který nesl bratr Zdeněk Lukeš, byl vydán povel k slavnostnímu pochodu městem k místnímu hřbitovu. Zde byla k památníku položena kytice, postavena čestná stráž a minutou ticha uctěna památka sester a bratrů, kteří již nejsou mezi námi. Na hřišti slavnostní průvod očekával místní pan farář, který slavnostně posvětil úsilí dobrovolných hasičů pomáhat v případě neštěstí, ať v podobě ohně, vody, silného větru nebo v jiných složitých situacích. Posvětil též symbol SDH - prapor se znakem. Bratr Adametz připomněl založení a počátky SDH ve Vysokém, též

místostarosta pan Kellner promluvil k hasičům a popřál vše dobré do další činnosti SDH.

V rámci oslav byla připravena soutěž žen i mužů v útoku na cíl s příjezdem hasičského vozu na start. Vysoké ženy vyhrály i prohrály zároveň. Nedostavila se žádná konkurence (toho dne probíhala pohárová soutěž v Bozkově), tak soutěžily samy se sebou. Soutěžních družstev mužů bylo sedm, z toho dvě vysoká. Mladší muži získali 5. místo a starší muži 4. místo.

Z novodobé techniky zde byla předvedena práce rychlé technické pomoci (RTP) z Jilemnice. Vyprošťovala havarovaný vůz. Profesionální hasiči ze Semil předvedli Tatra 815 PP (požární plošina), na které během odpoledne zdvihali děti i dospělé.

Zřejmě nejhezčí byla pro všechny prohlídka staré hasičské techniky. Byla zde předvedena funkční "Parnička" i s osádkou v dobových uniformách z Jilemnice. Vysočtí se pochlubili starou Pragou, dvojmužnou ruční stříkačku zapůjčil SDH Čikvásky, z Roprachtic byla zapůjčena čtyřmužná ruční stříkačka. Prohlédnout bylo možno i stánek, kde byla vystavena stará výzbroj a výstroj v ilustraci a fotografii, odznaky, figurína v dobové uniformě, ale také krásně nablýskané staré proudnice a sací koš.

Celé odpoledne zpřijemňovala již zmíněná dechová kapela, kterou v 19 hodin vystřídala skupina Sonet, čímž byla zahájena taneční zábava, kde se návštěvníci oslav veselili až do

brzkých ranních hodin.

Na závěr je třeba poděkovat sponzorům a všem, kteří se na přípravě a průběhu oslav podíleli, a také za hojnou účast nejen vysokých občanů. Díky vám.

Vladka Hnyková

Okénko podnikatelů

Dnes vám nabízíme...

stojí psáno na dveřích prodejny potravin na náměstí ve Vysokém nad Jizerou. Od března 2003 došlo v této prodejně k velikým změnám. Stala se součástí Spotřebního družstva Jednota se sídlem v Nové Pace, které v současné době provozuje 58 prodejen. Nejvyšším orgánem je shromáždění delegátů a ti zastupují 8000 členů družstva. Scházejí se pravidelně na výroční schůzi. V čele družstva je představenstvo, jehož předsedou je Ing. Miroslav Chudoba, a kontrolní komise. Družstvo odkoupilo vysokou budovu jako pohledávku.

Během čtyř dnů a nocí (pracovalo se non stop) byla vlastní prodejna podstatně rozšířena tím, že byly přemístěny skladové prostory, modernizováno chladicí a mrazicí zařízení, nové a moderní regály nahradily staré, zmodernizoval se prostor u pokladen, je všude víc místa a sortiment je přehlednější.

Rekonstrukce prováděli pracovníci několika firem za velké a ochotné pomoci zaměstnankyň prodejny, hlavně při uklidu a ukládání zboží.

V celém spotřebním družstvu je celkem 320 zaměstnanců, ve vysoké prodejně jen sedm prodavaček včetně vedoucí a její zástupkyně. Družstvo je bez dluhů. Firmy provádějící rekonstrukce v prodejnách plní časové i kvalitativní normy, protože se úty platí hned po skončení prací.

Roční tržba celého podniku se pohybuje kolem 600 milionů. Z toho více než dvě třetiny, tj. 450 milionů, plní 18 prodejen z 58, mezi nimi je i naše vysoká prodejna. Prodavačky vytvořily vynikající pracovní kolektiv, který v poměrně malém množství podává výborné výkony.

Po provedení rekonstrukce, vyklizení a vymalování sklepních prostor došlo i na vnější úpravy budovy a jejího okolí. Vjezd byl opatřen novými vraty, předlážděn byl chodník a přebudováno nešťastné řešení prostoru nad hlavním vchodem, které při dešti a tání sněhu způsobovalo velké problémy. Tyto úpravy se provádějí postupně a zakončeny budou novou fasádou.

Mnoho těchto oprav a rekonstrukcí je možné postupně řešit jen díky spolupráci s MěÚ. A ta je skutečně vzorná, řeší se v klidu, dohodou a bez zbytečných emocí a hlavně důsledně. Půl roku jsme měli možnost pozorovat a porovnávat bývalou Jednotu Jilemnice a Spotřební družstvo Jednota Nová Paka. Sortiment zboží se rozrostl neuvěřitelně, regály jsou stále plné

zboží, chleba, pečivo i mléčné výrobky se dostanou i na zákazníky vracející se z práce. Konečně je zaveden po celý týden i prodej masných výrobků, což bylo ve Vysokém dlouhodobým nedostatkem. Zcela nově se zavádějí výrobky "zdravé výživy". Družstvo má svůj vlastní velkoobchodní sklad a bude svůj sortiment stále rozšiřovat. Záleží na reakci zákazníků. Máte-li nějaká přání, stačí to oznámit v prodejně nebo zavolat přímo na ústředí družstva v Nové Pace, telefonní čísla obdržíte v prodejně. Na upozornění jedné zákaznice jsou v prodeji i karty do mobilů. Firma chce udělat všechno, aby plnila přání zákazníků.

Kontrolní komise pořádá výjezdy do jednotlivých prodejen, neboť není všechno zlato, co se třpytí. A nakonec poznání, které učinilo již mnoho ze zákazníků. Není vždycky to nejlepší, co je i nejlevnější, ale i opak může být někdy pravdou.

Budeme se těšit, že takový pořádek, jaký vládne v prodejně, bude i v celém jejím okolí.

Reklamy v médiích nám neustále připomínají, abychom se ve všem, co chceme vědět, obrátili na odborníky. Učinila jsem to také, obrátila jsem se na pana Ing. Chudobu, na všechno jsem se zeptala, a proto jsem vám to, milí čtenáři, mohla také podrobně napsat.

Ludmila Hnyková

*_*_*

*Zůstáváš jen proto, že se měníš.
Musíš se měnit, abys mohl zůstat.*

Friedrich Georg Jünger

*_*_*

Víte, že...

(Sdružení zdravotně postižených - 3. část)

*Jak krásný hned je svět,
když je dobrých srdcí víc!*

Rok 1996 byl pro nás opravdu pozhledný. Poděkování proto patří panu starostovi města, mé rodině, našim členům a duchodcům z Vysokého a okolí, též i pánům muzikantům Josefu Kovářovi (housle), Ladislavu Kovářovi (harmonika), Karlu Bubeníkovi (harmonika), Josefu Pacholíkovi (bicí), protože bez nich by se můj dávný sen ani nemohl uskutečnit.

Tak jsme se tedy 8. března šli v hasičské zbrojnici za hojně účasti na I. hudebním odpoledni, abychom se aspoň na chvíli vrátili do dob našeho bezstarostného mládí, vzpomenu si na své rodiče, prarodiče i pány učitele, kteří nás k lásce k vlasti, k hudbě a české písničce učili a vychovávali. Dali nám všem poznat, že v našich

českých písničkách je hodně lásky, síly porozumění, že každá písnička nás pohladí v pravý čas a je nám darem nejvzácnějším. Tak proto zpíváme, lidičky, ty naše písničky, tu naši písničku českou, která dává radost nám a generacím budoucím. Prožili jsme hezké a příjemné odpoledne při zpěvu a dobrém občerstvení a byli jsme šťastni, že jsme pospolu.

Na svátek matek 10. května jsme uskutečnili II. hudební odpoledne, které jsme prožili podobně příjemně.

*Pokračování přístě
Anna Zemanová*

MěÚ v Jablonci nad Jizerou se bude podílet na vydání vzpomínek pana Urbana (1911-2003) na staré Hradsko a nádraží? K rozšíření této práce o byt jen krátké osobní vzpomínky a historky byli vyzváni i účastníci setkání rodáků a přátel Hradska, které se konalo v polovině června (zpravodaj Jizeran č.3/03). Hradsko spadalo až do roku 1960 pod Vysoké nad Jizerou. Do tamní textilní továrny jezdili pracovat také lidé z Vysokého. Možná že by vydavatelé uvítali příspěvky i od vysokých pamětníků.

al

známá vysoká vyprávěčka Slávka Hubačiková nezahálela ani v létě? Díky ní mají prázdninová hosté

našeho města na co vzpomínat. Připravila si pásmo poudaček a vyprávění, jaké to tady na horách "bejvávalo", a uvedla je na malém sále divadla Krakonoš v neděli 24. srpna od 19 hodin. Obecenstvo, které se sešlo, zaplnilo celý malý sál a bylo velmi pozorné. Přišla i velká skupina mládeže, která poslouchala s nevšedním zájmem.

red.

po Vysokou se už půl roku pohybuje Krisa? Poprvé byla spatřena (a uslyšena) 26. března. Nevyvolává však žádnou hysterii, naopak mezi lidem vzbuzuje zájem a snad trochu i údiv a pobavení. Poslední dvě reakce časem zřejmě zmizí, zájem však bude určitě trvat dál - jedná se totiž o mobilní systém hlášení zpráv - Krkonošský informační samohyb. Jeho duchovním otcem, tvůrcem a majitelem je starosta Divadelního spolku Krakonoš (a také pedagog a hospodář vysoké ISS) Jan Vaverka starší. Krisu zkompletoval sám, jejím "tělem" se stal bílý trabant kombi, rok výroby asi 1972. Původně měla být pouze ve službách divadelního spolku. První hlášení svolávalo potenciální diváky na představení ústeckoorlických ochotníků Právo na hřích, ta další se pak rozrostla o informace ze Sboru dobrovolných hasičů a v době problémů s kvalitou pitné vody v srpnu pak Honza spolupracoval i s vysokým městským úřadem. Obsluha celého

systému je jednoduchá, zvládne ji jeden muž, řidič a "hlasatel" současně. Informace je totiž předem nahraná. Natočení trvá asi hodinu - text se musí namluvit, nahrávka opravit, sestříhat a na počítači přenést na další zvukový nosič - vypálit na CD. Sdělení by mělo být krátké, výstižné a neurážející. Ve stavu nouze je Honza schopen vyslat i na živo, s asi patnáctiminutovou přípravou. Samotná vyjízďka trvá v průměru tři hodiny, samohyb se po tu dobu sune prvním a druhým rychlostním stupněm. Honza se svou čtyřkolovou přítelkyní brázdí křížem krážem Vysoké, zajíždí do Horní a Dolní Tříčce, Sklenářic, Staré Vsi, Helkovic a Roprachtic, byl na Rovních, v Roztokách i ve Škodějově. Zatím nejdelší trasa měřila asi 30 kilometrů, jel ji nadvakrát. Zpočátku popojížděl a při tom hlásil, dnes už si vytipuje místo, kde je nejlépe slyšet, zastaví a spustí cédéčko. Text se opakuje, přehrávač se dá nastavit podle potřeby. Po dobu jízdy pouští pouze znělku. Její síla jednou ve Staré Vsi přilákala i psa, který pak se zájmem a ušima nastraženými vyslechl až do konce pozvání do divadla, v Helkovicích se ke Krise zase hnaly krávy. Honza Vaverka si z hlasatelství zatím neudělal živnost, pěstuje si je pouze jako koníčka, ale kdovi... Této činnosti se věnuje po práci a jeho motivací je sláva, láska k bližnímu a také - jinak by to ani nebyl Honza - legrace.

Všichni máme své sny, často bizarní. Honza si Krisou částečně splnil jeden takový z dětství. On a jeho dobrý

školy v době prázdnin odvedli pořádný kus práce při modernizaci, opravách, zkrátka při přípravě na nový školní rok. Tyto práce (samozřejmě prostřednictvím odborných firem) - investiční akce čítaly přes 1,5 milionu korun. Jestliže se škole podařilo za několik let tuto nemalou částku našetřit, je samozřejmě, že její investování muselo být velmi důkladně zváženo a musely být stanoveny priority (omítky v dílně OV, výměna oken na DM, asfaltování dvora školy, modernizace počítačové učebny, nátery střech a podlah...). Velikou odměnou za toto úsilí nejsou peníze, kterých je jako v jiných odvětvích málo, ale značný zájem žáků o studium na naší škole. Tuto skutečnost lze doložit počty žáků ISŠ od 1. 9. 2003. Dostali jsme se na rekordní číslo 423 žáků. Kapacita školy byla vyčerpána a pro nás je tím největší odměnou důvěra, kterou nám tím dávají uchazeči a jejich rodiče. Děkujeme všem, kteří přispívají k dobrému jménu školy, a slibujeme, že neusneme na vavřínech. Závěrem chci přidat informaci pro všechny příznivce naší školy, že jsme byli vybráni a naše škola doporučena za celý Liberecký kraj jako partner a konzultant v oblasti odborného vzdělávání (s automobilovým zaměřením). Tato skutečnost je pro školu obrovským oceněním, ale zároveň nás zavazuje k neustálému zlepšování a modernizaci výuky. O budoucím vývoji vás budeme rádi informovat v dalších číslech Větrníku.

Už zbývá pouze popřát všem studentům, pedagogickým pracovníkům a ostatním zaměstnancům dobrý start do nového školního roku. Zároveň žádám naše spoluobčany o určitou míru tolerance vůči našim žákům, i když se nebráníme kritickým připomínkám.

Ing. Markéta Zelinková, ředitelka

Z KULTURY

DIVADELNÍ KUKÁTKO

Když se ruka k ruce vine

Divadelní soubor Krakonoš sehrál 5. 9. 2003 v režii Marie Trunečkové nám známou Noc na Karlštejně v mimořádném prostředí, a to na nádvoří vodního hradu Budyně v regionu GEOS Litoměřice. Romantický máchovský vlahý večer při měsíčku přilákal do hlediště 228 diváků. Vstup byl zdarma. Poděkování za to, že Vysočáci mohli hrát v takových vznešených prostorách, patří především MěÚ v Budyni. Výkon souboru si zasloužil i uznání uměleckého šéfa Divadla ABC, který se přijel do Budyně podívat.

Soubor má na programu od 12. 9. do 30. 11. deset dalších představení v různých městech, střídá se Noc na Karlštejně, Sluha dvou pánů a Růže

pro princeznu. Dne 15. 11. sehrají Sluhu dvou pánů dokonce v Praze, v divadle Bráník. Dne 8. listopadu bude ve Vysokém zájezdové představení z

Červeného Kostelce se situační komedií Tři a tři je pět. Doufáme, že naše hosty přijdete povzbudit.

Podle materiálů z internetu lh

Termín představení	Divadelní soubor	režie	autor	Představení
pátek 10. října 19.30 hodin	Recitační kroužek české knihovny a DS Krakonoš	Ivana Řehořová	Ivana Řehořová na motivy W. Shakespeara	Sejaskpir? Shakespeare!
sobota 11. října 19.30 hodin	Kroužek divadelních ochotníků Hvostná	Dušan Silek	Leonard Gersche	Motýli
neděle 12. října 16.00 a 19.30 hodin	Ořechovské divadlo O řechov u Brna	Vlastimil Peška	Iva Peřínová a Vlastimil Peška	Vražda an ežnosti
pondělí 13. října 16.00 a 19.30 hodin	SNOOP Opatovice nad Labem	Věra Pečenková	Zvířecí divadlo neb Tramvaj do stanice konečná	O nezbudné princezně
úterý 14. října 8.30 a 10.30 hodin	Divadelní soubor J.K. Tylp H M KSM eziměsti	Irena Kozáková	Antonín Procházka	Vražda an ežnosti
úterý 14. října 19.30 hodin	DS Klopoper a KIC Sadská	Zdeněk Piskáček	Vlastimil Venclik	Druhá iza
středa 15. října 16.00 a 19.30 hodin	DS KS Velká Bystřice	Tomáš Hradil	Eugene Labiche	Vražda Klášterní ulici
čtvrtek 16. října 16.00 a 19.30 hodin	DS Scéna Libochovice	Eva Andělová	Eva Andělová na motivy amerických her	Manžel nai nzerát
pátek 17. října 16.00 a 19.30 hodin	Divadelní soubor Jana Honey Karolinka	Martin Františák	Abis a Vilém Mstikové	Maryša
sobota 18. října 13.00 a 16.00 hodin	Divadelní studio D3 Karlovy Vary	Anna Ratajská	Karel achovský	Mor (Boccacciovské variace)

Památne stromy na Vysocku

Sklenařice

Dům č. 11 je rodištěm Věnceslava Metelky, narodila se tam i moje maminka. Pocházím tedy z rodu Metelků. U domu stál mohutný jilm. Strom tam ale už nestojí. Když bagrovali plynovod, asi se poškodily kořeny a jilm začal chřadnout. Vichřice suché větve lámala a odnášela, pak se strom rozlomil a porazili ho. Jako malá holka jsem tam chodívala za babičkou a prosila ji, aby mi vyprávěla něco z dávných časů. Obvykle šla na půdu a přinesla sešlý, zažloutlý, švabachem psaný rukopis. Zde se dočetla i o tom stromě. Za třicetileté války tam prý odpočívali několik dní švédští vojáci. Dodnes se té louce říká vojanská. Ten rukopis jsem už na půdě nenašla. Jestli ho někdo odnesl nebo zničil, to nevím.

Zapsala Milena Patočková

Ve Sklenařicích u školy stojí památkově chráněná lípa - zasazena byla 8. listopadu 1918 jako lípa svobody.

Hana Raková

Světské desatero

Malá Ermitáž byla zamýšlena Kateřinou II. jako místo zábavy a

odpočinku. Pro lidi, kteří se zúčastňovali večírků, kde byli přijímáni cizí vyslanci a kde se scházela nejvyšší carevnina společnost, sestavila Kateřina toto desatero:

1. Všechny hodnosti odložit přede dveřmi zároveň s klobouky, tím spíše s kordy.
2. Také hrdost a důstojnost hostů necht' tam zůstanou.
3. Být veselý, nic nepokazit, nehašterit se a nepřetvařovat se. Usednout, povstat, přecházet, jak je komu libo, neohlížeje se na nikoho.
4. Hovořit mírně, ne příliš nahlas, aby ostatní nerozbolela hlava.
5. Pít se bez horkého srdce.
6. Nevzdychat a nenudit se.
7. Různými rozmazy neobtěžovat druhé.
8. Jíst vybraně a dobře a pít s umírněností, aby každý mohl po svých nohou vyjít ze dveří.
9. Co se doma uvaří, ať se doma sní, a co vešlo jedním uchem, ať druhým vyjde, nežli se překročí práh.

Platilo to za časů carevny Kateřiny II., proč by tyto názory neměly platit v našem tisíciletí i u nás. Slušné chování a vystupování bylo, je a bude vždycky vizitkou každého z nás. Přemýšlejte o tom!

by

Poděkování

Knihovna děkuje za nezištnou a vyčerpávající pomoc v horkých prázdninových dnech Vítkovi

Zelinkovi, Tomáši Tichánkovi a Jirkovi Macháčkovi. Jste zlatí kluci.

Ivana Řehořová

*_*_*

Láska žije v laskavých maličkostech.

Theodor Fontane

*_*_*

Vysoké a my s ním

Sklenařice

Z Vysokého nad Jizerou do Sklenařic vede cestička dolů okolo sochy sv. Josefa. Tudy se chodilo na slavné poutě, na kterých bylo pochoutek, které k poutím patřily a patří. Okurky v láku, turecký med, cukroví ze stánku od Hořavků. A také houpačky pro dospělé a děti. Tam opět začínala naše známá paní M. Vzala mě na houpačku pro dospělé a důsledek těch jinak příjemných zhoupnutí, která se nějak znelíbila mému dětskému žaludku, byl logický. Odesli to lidé pod rozhoupanou lodičkou. Až v mateřské náručí na pevné zemi jsem se vrátila do "normálu". Další podobná příhoda se mně stala v hostinci Mexiku u pana Halíře. Chodili jsme tam na vyhlášené, výborné sejkory. Byly vždy opravdu vynikající. Rodiče a jejich přátelé

zapili tuto pochoutku pivem a pohoda byla hotová. Nevím už, co bylo příčinou tenkrát, ale můj žaludek se také proti něčemu vzbouřil a dopadlo to opět neslavně, a to přímo u stolu. Dodatečně se Sklenařicům omlouvám. Je to stále hezká ves horského typu s tradicí českého sklářství.

Vzpomínám, že jsem se zúčastnila jakési exkurze archeologického průzkumu. Vedoucí těch prací byl známý mého tatky, a tak prohlídka byla s velmi zaslíbeným výkladem. Jen pro informaci: mám patent z oboru sklářství z roku 1958. Bohužel nebyl využit v oboru, přestože využití například v architektuře, interiéru bylo ohodnoceno velice kladně odborníky, výtvarníky - skláři a nakonec i na sklářské výstavě v Moskvě. Tak se u nás mrhá hodnotami, které mohly být využity v sklářství. Lidé v oboru by měli na léta práci a stát by také rozhodně nezchudl - naopak. To jen roční práce nás dvou autorů - technika, který sestrojil stroj, a mně - byla ohodnocena tak, že patent jsme byli nuceni předat státu bez jakékoliv odměny. Mě proto dosud mrzí postoj tzv. kompetentních míst. Doufám jen, že i takovéto hodnoty budou jednou využity.

Ať žijí Sklenařice - jedna z kolébek krásného řemesla spojená s uměním. Prosím ještě jednou, aby mně prominuly to neúmyslné "znesvěcení" jejich kusu krásné země. Díky!

Jaroslava Grusová

*_*_*

*Čas je vzácny dar, jenž nám byl
dán,
abychom se v něm stali chytřejšími,
lepšími, zralejšími a dokonalejšími.*

Thomas Mann

*_*_*

Z HISTORIE dávne i nedávne

Rok 1914

Pokračování

Dne 4. 8. pátrali c. k. okresní komisař, četník a detektiv po francouzských automobilech. Pošta měla nařizenou do rána službu. Veškeré silnice byly zataraseny vozy, aby automobily musely zůstat stát. Nikdo ale nepřišel. Druhý den se měl zadržet francouzský automobil se třemi dámami. Četnictvo bylo na obchůzkách a ulice opět zataraseny. Nepřišel nikdo. Dne 6. 8. se konal za deště pohřeb pí Marie Kramářové, matky poslance dr. Kramáře. Lidí mnoho. Dne 7. 8. nepřišly noviny, 8. 8. jen německé. Lidé o překot stahovali stříbro za peníze papírové. V továrně neměli čím proplácet a nechali proto kolovat zprávu, že stříbro spadlo. Lidé přinesli

ředitelství koruny k výměně. Nejdou noviny. Bídna doprava. Ještě 18. 8. byli naši domobrancí v Jičíně, kam za nimi jezdily návštěvy. Musely mít vystavenou legitimaci od obce. Nebyl cukr a povozník Jandura musel do Skřivan a N. Bydžova. Přivezl 7 q cukru kupcům Hladíkovi a Lukášovi. Zprávy o válce hrozně, nic se neví, pošta vozí noviny až večer. Schůze o mimořádných opatřeních. Krásné žitné žně. Dne 20. 8. bylo zatmění slunce do osmi desetin. Začalo se zatmívat odshora v poledne. V 1 hodinu bylo silné přitímní. Den byl krásný, slunný. Také se citelně ochladilo. 1 kg chleba stál 32 hal. 1 q žita se prodával za 22 korun. Dne 2. 9. vypukl požár v hoření mlýnu č. 153. Dům celý dřevěný shořel i se stodolou a od záru chytaly i stromy farního lesa. Přišel oficial c. k. finančního ředitele J. Metelka ze Lvova a vypravoval, že se tam úřady stěhují a lidé z Haliče, kde probíhá tuhá bitva, ujíždějí. Občanské hlídky bezpečnostní v počtu 8 mužů. Vždy čtyři chodili určité hodiny a čtyři byli na "wachcimře" ve škole, buďto na podpůrný fond válečný. Docházejí zprávy o našich zraněných. Např. K. Mařatka, syn pekaře, byl zraněn do ruky a leží v Něm. Brodě. Prý dostal revmatismus do noh, když je Rus zahnal do močálů, kde stáli přes 4 hodiny po pás. Syn školníka Ant. Špika byl v 8 bitvách a dostal kulku do nohy. Leží v nemocnici ve Štýrském Hradci. Tu a tam se objevil

raněný voják a všichni vypravují, že hrůzy války se nedají ani vypovědět. Vyvěšují se telegrafické zprávy o válce. V této strastiplné době se lidé museli také někdy zasmát. V neděli 4. 9. přišel sem jeden voják ze Zásady a pravil, že přijel s transportem raněných. Prý vyprávěl báječné věci. Sám prý 5 Rusů probodl. Právě viděl, jak jeden Rus uřezává našemu vojínu nos, a tu že přiskočil a vrazil do toho Rusa bajonet i s hlavní a kusem řemenu. Pak že nemohl bajonet z Rusa vytáhnout a musel naň stoupnout. Ostatní Rusové okolo, jichž prý bylo asi 17, když viděli, co dělá, utekli. Tento vypravovatel měl v čepici dírkou prý od kulek a nohavici roztrženou od šrapnelu. Zdálo se, že to byl starší člověk, že ve válce vůbec nebyl. Povídal, že je učitelem a četařem, ale hvězdu neměl. Z domobranců 42letých přišlo jich více domů jako nezpůsobilých. Děti sbíraly ostružinové listy na vaření čaje pro vojíny. Sušily je u pekařů na peci. Byly uloženy do pytlů ze sypkoviny. Dne 2. 10. bylo umístěno do Vysokého 35 uprchlíků. Samé ženy a děti a jeden starý Polák. Pan Farský hostinský ovšem zle huboval, že sám za celé Vysoké má to v domě trpěti, neboť sál se mu zničil. Poláci tam prali a sušili prádlo, a tak zdi navlhly. Poláci se nám moc nezamlouvali. Jsou to lidé leniví a jen stále poníženi chtějí ruce líbat a Pánbicka by snědli. Ze začátku to s nimi šlo, ale pak začali naříkat na stravu, pan Farský zase na nečistotu, a tak je musili stále chodit lidi rovnat. Některé ženy byly velice řádné a

čistotné. Poláci odtud odjeli do tábora uprchlíků do Chocně 19. 2. 1915.

*Pokračování příště
Iva Řehořová*

Měli kliku. Kdo? Kramář a Rašín 1. část

Dne 6. října 1893 byl Rašín zatčen, ponechán ve vazbě a obviněn, že je vůdcem a jedním z intelektuálních původců tajného spolku Omladina. Po pohnutém přelíčení trvajícím téměř šest neděl bylo dne 21. února 1894 odsouzeno 78 obžalovaných úhrnem na 96 let do žaláře, z čehož připadly dr. Rašínovi dva roky, vesměs pro velezradu, tajné spolčování a popuzování k opovrhování osobou císařovou a jednotlivým státním znakem. Dr. Rašín nastoupil trest dne 4. června 1894 v trestnici na Borech u Plzně. Dne 5. listopadu 1895 obdrželi odsouzení milost, kterou dr. Rašín odepřel přijmout a trestnici opustil teprve pod pohrůzkou násilného vyvedení.

Když v roce 1915 emigroval Masaryk a po něm i Beneš s cílem dosáhnout samostatného státu (soulas velmocí získali roku 1916), vyzvali k emigraci i Kramáře. Ten odmítl s poukazem, že nechce žít po hotelech. Málem se mu to stalo osudným.

Dne 12. července 1915 byl Rašín zatčen, odvezen do Vídně a jeho majetek konfiskován. Dne 6. října 1915 byl mu doručen obžalovací spis, 6. prosince zahájeno přelíčení, které

trvalo až do 3. června 1916, kdy byl vyneseno rozsudek:

Ve jménu jeho Veličenstva císaře!
C. k. zeměbranecký divisijsní soud jakožto rozhodující soud ve Vídni uznal za právo po provedeném hlavním líčení od 6. prosince 1915 do 3. června 1916... obžalovaných

1. dr. Karla Kramáře;
2. dr. Aloise Rašína;
3. Vincence Červinky;
4. Josefa Zamazala

a advokátů...

ad 1 pro zločin velezrady jako původce, návodčího a strýce dle §§... a proti válečné moci státu dle §§..., ad 2 pro zločin velezrady jako vzdáleného účastníka dle §§... a proti válečné moci státu dle §§...,

ad 3 a 4 pro zločin vyzvědačství dle §... a o návrhu, učiněném žalobcem, na odsouzení a potrestání ve směru podané písemné žaloby:

1. dr. Karel Kramář, narozený dne 27. prosince 1860 ve Vysokém nad Jizerou, tamtéž příslušný, římsko-katol., ženatý, říšský poslanec a majitel továrny v Praze, t.č. ve vyšetřovací vazbě u zdejšího soudu;

2. dr. Alois Rašín, narozený dne 18. října 1867 v Nechanicích, tamtéž příslušný, římsko-katol., ženatý, říšský poslanec a advokát v Praze, t.č. ve vyšetřovací vazbě u zdejšího soudu;

3. Vincenc Červinka, narozený dne 2. srpna 1877 v Kolíně n. L., tamtéž příslušný, římsko-katol., ženatý, tajemník časopisu Národní listy, bytem v Praze, t.č. ve vyšetřovací vazbě u zdejšího soudu;

4. Josef Zamazal, narozený dne 7.

března 1869 v Malých Prosenicích, lipenský okres, příslušný do Brodku u Přerova, řím. katolík, svobodný, účetní v Brodku, t.č. ve vyšetřovací vazbě u zdejšího soudu
jsou vinni

*Pokračování příště
S použitím Paměti Aloise Rašína
zpracoval Jaromír Kavan*

*_*_*

*Svět je krásný a stojí za to
o něj bojovat.*

Ernest Hemingway

*_*_*

Vzácná událost

Když mi byly asi čtyři roky, přišel k nám nějaký pán s paní. Po jejich odchodu říkali rodiče, že to jsou manželé Schovánkovi a oba prý jsou letci. Nedovedla jsem si představit tu paní jako pilota. Prý přiletí brzo také do Vysokého. Po nějaké době se mě tatínek zeptal, jestli se chci podívat na přistání letadla. Byla jsem zvědavá a šla jsem.

Pod Kramářovou vilou už bylo několik lidí. Za nějakou dobu bylo slyšet zvuk letadla. Brzo nato se nad námi objevilo menší letadlo a velkým kroužením se snášelo stále níž, až přistálo na Hnykově louce. Když se

vrtnule přestala otáčet, všichni jsme pospíchali prohlédnout si stroj zblízka. Pan Schovánek vystoupil z letadla a vítal se s přítomnými. Tatínek mě vyzvedl a posadil na místo pilota. Moc jsem se bála, a tak mě musel vzít hned zase zpět.

Mám stále v paměti tuto nevšední příhodu, protože od té doby se v našem městečku již nic podobného neudálo.

Hana Pochopová

Paměti legionáře

5. část

Vysoké je jednou z nejstarších kolébek ochotnického divadelnictví, které se datuje už od roku 1786. A je také jedním z mála míst, která mají vlastní divadelní dvoranu. Hudba a zpěv jsou u nás odedávna pěstovány s nevšední láskou. Téměř každý vysoký občan mužského rodu je houslista, ale krom toho hraje i na některý dechový nástroj. Díky tomuto hudebnímu entuziasmu vyrostla u nás hudební tělesa, jaká neměla dlouhá desetiletí konkurence a jakým se nemohla pochlubit hned tak jiná místa. Náš divadelní orchestr smyčcový byl proslulý široko daleko poctivou interpretací. I symfonický orchestr neměl v okolí soupeře.

I my chlapečci chápali jsme se každé příležitosti, abychom zblízka nebo zpovzdálí nahlédli do zrcadla studánky, z které nabíraly duševní osvěžení u nás celé generace. Pokud byla dovolena školní mládeži

návštěva divadel, chodíval jsem s maminkou nebo s některým dospělým členem našeho příbuzenstva na galerii na stání. Odtud jsem velmi dobře mohl pozorovat ruch v hledišti, hlavně však bylo odtud dobře vidět do orchestru pod divadelní rampou. U nás bylo divadlo v přestávkách vždy spojováno hudebními produkcemi. Pro ochotnický spolek to neznamenovalo žádné kasovní zatížení, protože všichni členové orchestru hráli zadarmo a jen pro větší slávu svého rodiště.

Vysoká Thalía se několikrát stěhovala. Když se usadila v prvním patře dřevěné radnice, byl na zahajovacím představení takový nával, že, jak praví záznamy, se strop prolamoval a ve hraní nemohlo se pokračovat, až po podepření trámy zespodu.

A nyní přeskočíme do roku 1908, kdy se na scéně znovu asi po 21 letech provozuje výpravná hra "Cesta kolem světa za 80 dní". Touto hrou jsme byli my kluci ohromeni a nadšeni, neboť jsme v ní našli vše, čeho se naši fantazii vybujele četbou dobrodružné indiánské literatury nedostávalo. Nadchla nás scéna se Siouxy, jejichž náčelník se vyznačoval velkým počtem krásných orlic per kolem hlavy. Také se nám zalíbil indiánský pozdrav, který byl trochu obřadný. Při hlasitém zvolání "Iswarááh" se poněkud poskočilo na jedné noze, druhá se pokrčením pozvedla, přičemž se nad hlavou zakroužilo tomahawkem. Tímto pozdravem se dlouho a dlouho zdravili všichni kluci

celého vysokého okresu. Je s podivem, že jsme tímže způsobem nezdravili i naše vážené pány učitele. Při svých hrách snažili jsme se být oblečení zrovna tak originálně jako Siouxové, jen s tím rozdílem, že tomahawk nám zpravidla nahrazoval náš perečník nebo kus klacku. Působilo nám však starosti, jak sehnat potřebné množství slepičích per. Prolézali jsme kurníky, hledali na hnojištích a popelištích, ale slepice zrovna mnoho peří neztrácely. Proto byla utvořena i burza. Za jedno slepičí péro se dávaly věci úžasné ceny, jako např. kousek gumy na prak, udička, zvětšovací sklíčko, magnet a jiné a jiné převzácné věci.

*Pokračování přístě
Bohumil Doležal, zpracovala
Ludmila Hnyková*

*_*_*

*Když o sobě přemýšlíme,
vzpomínáme a tak dále,
vytěžíme bohatství, které je v
každém z nás.*

Georg Wilhelm Friedrich Hegel

*_*_*

ŘEMESLA A ŽIVNOSTI

Ke hřbitovu

Řadu domků na "malém rynečku" zakončoval dům pana Jindřicha Kašáka, kde byl hostinec, stáčírna limonád a pan Kašák prodával slanečky a také z nich dělal výborné zavináče. A štamgasti tam chodili hrát šestákový mariáš.

Vedle v chatě Českého Ski klubu ševcoval pan Josef Chlum. Na druhé straně ulice proti parku měl bačkorářství pan Bouzek. A také stáčírnu limonád. I když jsem stáčení vidávala, netroufám si je popisovat. Vedle Bouzků stál takový malý domeček, jako z Krakonošových pohádek. Však se tam také na vás celý rok kromě jiných suvenýrů dívali z okna Krakonošové, krásní, určitě vyrábění s láskou k horám, nikdy jsem hezčí neviděla. To bylo soustružnictví dřeva pana Josefa Fučíka. Pracoval se synem a mimo obvyklé výrobky dělali ještě plno ozdobných předmětů ze dřeva, třeba mísy, mísky, talíře, ozdobné kazety s vypalováním a také březové korbele, řádně vysmolené, s vypálenými veršiky - ještě mám jeden takový doma. A to všechno vypracované s velkým citem pro dřevo tak, aby vynikla jeho přirozená kráska. Ještě dál, vedle tenisového kurtu, stála dílna výrobce lyží pana Karla Koldovského. A poslední dům proti

hřbitovu bylo krejčovství pana Karla Šaldy.

Vrátíme se k domu pana Fučíka a zahlem doleva, do malé uličky, kde měl lakýrnictví a natěračství pan Mařatka. Vedle krejčovala slečna Božena Tichá a kousek dál byl švec pan Karel Vlč. A to jsme v místech, kde ještě dnc stojí velká kašna, váznice, z doby, kdy ještě nebyl vodovod. Proti kašně měly dámské krejčovství slečny Anna a Božena Skrbkovy. Obě sokolky tělem i duší, náčelnice a cvičitelky. Tak jsem je ze sokolovny znala a tak si je také pamatuji. Sokolu zasvětily celý život. Na jejich domek navazoval dům pana Seidla, bačkoráře. Tam, i když se v jedné velké světnici šily bačkory, vařilo se a bydlelo, jsem vždycky zažívala takový zvláštní pocit absolutního pořádku, pocit, který jsem už nikdy jindy nepoznala. S nimi sousedil rohový dům, obchod obuví a obuvnictví jejich synovce pana Karla Seidla. Ale i on mohl těžko konkurovat Baťově tovární výrobě. Od obchodu sejdeme s kopečka na hlavní ulici a tam se dnes rozloučíme.

Anna Čerňovská

CESTUJI, CESTUJEŠ, CESTUJEME

Toulky Jižní Amerikou

Kamarádi, s kterými jsem byl v roce 1990 v Indii a Nepálu, mne vzali s sebou na svou druhou cestu do Jižní

Ameriky. O Vánocích jsem dostal itinerář cesty k nahlédnutí a v únoru zprávu, že mám objednanou letenku. Odlet byl z Prahy 18. dubna přes Madrid do Santiaga de Chile a potom převážně autobusy po Chile, do Bolívie, Peru a Ekvádoru a odtud z Quita letadlem zpět opět přes Madrid s návratem do Prahy 8. června, což znamenalo sedm týdnů na cestách.

Itinerář zpracoval vůdce výpravy Ctibor Podrábský podle světového turistického průvodce Rough guides. Když jsem itinerář ukázal kamarádovi, který byl v Peru, tak jeho hodnocení bylo, že tak nabitý program nelze stihnout. Větší obavy však vzbuzovaly zprávy o bezpečnosti v této oblasti, kterou jsme chtěli navštívit. Mělo nás jet osm, a pak nás bylo nakonec sedm. Říkal, že to je dobré, že když se budeme pořád držet pohromadě, tak že si na takovou skupinu hned tak netroufnou.

A nyní k výsledku naší výpravy. Viděli jsme všechno, co jsme chtěli vidět, všude bylo bezpečno, žádné problémy jsme neměli, ani mezi sebou, a navíc jsme zdolali dva šestitisícové vrcholy, a to Huayna Potosí v Bolívii (6088 m) a já s Vládou Hanzlem z Bílého Potoka pod Smrkem jako jediní Češi přesně na den 50. výročí dobytí Mt. Everestu, tj. 29. května, nejvyšší horu naší planety Chimboraso (6310 m). Nečtete překlep. Chimboraso leží na rovníku a je od středu naší zeměkoule o 2125 m výš než legendární Mt. Everest, který vinou zploštění Země je sice nejvyšší, ale od středu

zeměkoule tolik nevyčnává.

Naše cesta po Jižní Americe byla dlouhá kolem 8000 kilometrů.

Ale teď od začátku. Ještě doma jsme si pořídili vstupní víza - do Bolívie, a to z Vídně, a peruánské v Praze; s Chile a Ekvádorem máme bezvízový styk - , pak povinné očkování proti žluté zimnici, neboť jsme chtěli navštívit okraj amazonského deštného pralesa. Pak zaplatit letenku, letěli jsme se španělskou leteckou společností Iberia Air z Prahy do Madridu a z Madridu do Santiaga de Chile a zpět z ekvádorského Quitu opět přes Madrid do Prahy, a to za 29 300,- Kč a 25,- USD za letištní taxu v Quitu.

Z Prahy odlétáme 18. dubna Boeingem 737 a za dvě a půl hodiny jsme v Madridu, kde po půldenní prohlídce města se vracíme na letiště a po půlnoci, tj. 19. 4. odlétáme Airbusem A 340-300 a po třinácti a půl hodině letu přelétáme Andy a vidíme Aconcaguau, nejvyšší horu Jižní Ameriky, a v 9.15 místního času přistáváme v Santiagu de Chile.

Na úvod to stačí, další podrobnosti se dozvíte v následujících číslech Větrníku.

Pavel Berka

SPORT

Letní aktivity tělovýchovné jednoty

Koncem školního roku uspořádali

členové Ski klubu již druhý ročník "Duatlonu lyžařů" a hned druhý den nato uspořádal oddíl cyklo v rámci seriálu Krkonošského poháru MTB závod horských kol. Na obou akcích byla slušná účast a při nedělním závodě bylo asi největší atrakcí sjetí bubnu malého skokanského můstku v Šachtách.

Ve dnech 19. a 20. 7. ve spolupráci se Sokolem Sklenavice se konal již 34. ročník tradičních "Sklenařických deblů". Na tento turnaj se sjíždějí volejbalisté z celé ČR. V neděli 20. 7. se navíc uskutečnila silniční časovka, jejímž pořadatelem byl opět oddíl cyklo. Tento závod má mezi cyklisty dobré jméno a na startu se sešlo 170 závodníků. Start závodu je na Cimbále u Semil a cíl na vysokém náměstí.

Turisté uspořádali 26. 7. turistickou a cykloturistickou akci "Krajem zapadlých vlastenců". V neděli 27. 7. uspořádal Ski klub jeden ze závodů Českého poháru v bězích do vrchu na trati Šachty-Štěpánka. Start závodu se nachází u dolní stanice vysokého lyžařského vleku a cíl je přímo u rozhledny na Příchovicích. Délka trati je 7,5 km s převýšením 450 metrů.

O vysoké pouti uspořádal oddíl odbíjené již tradiční poutní turnaj smíšených družstev. V družstvu hrají vždy tři muži a tři ženy. Letos startovalo opět 12 družstev a bylo sehráno celkem 29 utkání.

Koncem srpna se uskutečnil tenisový turnaj mužů. Byla to jediná akce letošního sportovního léta, které nepřálo počasí, což se podepsalo na

slabší účasti. Přestože prázdniny skončily, do výčtu akcí, které oddíl TJ uspořádaly, bezesporu patří již 34. ročník přespolního běhu "Okolo Petruškových vrchů". Letos, kdy došlo ke změnám v organizační struktuře lyžování a došlo ke zrušení oblastních svazů a žup a přešlo se opět na krajové uspořádání, byla na našem závodě zcela mimořádná účast a startovalo rekordních 421 závodníků. Poslední akcí, která doplňuje výčet aktivit, je závod Mistrovství České republiky na kolečkových lyžích klasickou technikou, který 27. 9. uspořádali pořadatelé ze Ski klubu.

Všechny zde uvedené akce měly své vítěze a poražené (mimo turistické akce). Dařilo se i našim účastníkům. S výsledky byla veřejnost seznámena ve vývěsních skřínkách oddílů, případně v tisku.

Tímto článkem chceme seznámit veřejnost s tím, jak je bohatá činnost vysoké TJ a zároveň chceme všem pořadatelům za jejich činnost při všech akcích poděkovat.

Letos na podzim nás čeká velké množství práce na modernizaci lyžařského areálu. Dnes se dá těžko odhadnout, do jaké míry se nám záměr zcela zdaří. Jde o mimořádně velké sousto, jaké je ve Vysokém jen těžko možné s podobnou akcí z posledních let srovnávat.

Aby se vše podařilo zdárně dokončit, bude třeba velké podpory členů TJ, ale i ostatních, kteří záměr v lyžařském areálu Šachty podporují. Dlouhodobá smlouva s investorem je prakticky již hotová a ta by také měla zajistit a určitým způsobem i

stabilizovat další chod TJ, aby bylo možné v tak aktivní činnosti i nadále pokračovat.

Zdeněk Seidl, sekretář TJ

*_*_*

Nejdůležitější chvíle je vždy přítomnost, nejvýznamnější člověk vždy ten, který stojí před tebou, a nejpotřebnější dobro je vždy láska.

Mistr Eckhart

*_*_*

Společenská kronika

Sňatek

2. 8. 2003 Irena Elstnerová a Miroslav Tríška, oba z Prahy
30. 8. 2003 Jana Vebrová a Pavol Valašík, oba z Vlastiboře

Hodně štěstí!

Narození

Dne 18. 7. 2003 se manželům MUDr. Pavlině a Ing. Petru Flösselovým z Vysokého nad Jizerou narodil syn Petr.

Dne 22. 7. 2003 se manželům Zdeňce a Martinu **Jonovým** z Horní Tříče narodila dcerka **Veronika**.

Dne 6. 9. 2003 se manželům Petře a Milanu **Pugnerovým** z Vysokého nad Jizerou narodil syn **Denis**.

Hodně zdraví a štěstí!

Zlatá svatba

Dne 24. 10. 2003 oslaví 50 let společného života manželé **Anna** a **Zdeněk Kosovi** z Vysokého nad Jizerou.

Do dalších let přejeme hodně zdraví a štěstí!

Životní jubilea

Vysoké nad Jizerou

Věra Vaverková 90 let
Marie Šaldová 89 let
Štefania Sajdlová 78 let
Jiřina Janoušková 77 let
Alžběta Poláková 73 let
Milena Hodycová 70 let
Kristina Bartoníčková 70 let
Blanka Lukášová 82 let
Josef Hejral 76 let
Věra Metelková 71 let
Hana Strnádková 71 let

Horní Tříč

František Haken 92 let
Marie Nigrinová 78 let

Sklenařice

Drahomír Kaván 77 let

Stará Ves

Karel Svatý 90 let

Všem jubilantům blahopřejeme!

Úmrtí

Dne 20. 6. 2003 zemřela paní **Ludmila Hájková** z Vysokého nad Jizerou ve věku 81 let.

Dne 2. 8. 2003 zemřel pan **Josef Rybář** z Roprachtic ve věku 46 let.

Dne 3. 8. 2003 zemřel pan **Miroslav Kašťák** ze Sklenařic ve věku 62 let.

Dne 24. 8. 2003 zemřel pan **František Pošepný** ze Semil ve věku 73 let.

Dne 25. 8. 2003 zemřela paní **Miloslava Preisslerová** z Vysokého nad Jizerou ve věku 75 let.

Dne 6. 9. 2003 zemřel pan **Josef Vrkoslav** z Helkovic ve věku 76 let.

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

*_*_*

*Jenom kdo zažil jas i temno,
vzestup i pád, ten doopravdy žil.*

Stefan Zweig

*_*_*

Znáte své město?

obrázkový seriál k zamyšlení

Námět a foto Ludmila Hnyková